

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca

Cluj, Piața Unirii 32.

Universității
Cluj

CLUJUL

ZIAR INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 160—

Pe 1/2 an „ 80—

Pe 1/4 an „ 40—

Pentru Străinătate:

Pe un an Lei 320—

Pe 1/2 an „ 160—

Pe 1/4 an „ 80—

Pentru America

Pe un an 2 dolari

Manuscrisele

nu se înapoiază.

Un exemplar 3 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Selecționarea funcționarilor

Am anunțat la timp necesitatea purificării administrative, selecționând categoriile de funcționari după interesele Statului și românilor. Nu-i de ajuns însă numai propagandă în acest sens, ci și acțiune, având în vedere îndolența, sau mai bine zis desinteresul unor organe conducătoare.

Purificarea de altfel, în unele instituții, ai căror conducători sunt români conștii, s'a început. Acestei purificări se datorește acțiunea, care s'a pornit la poliția Cluj, înlăturându-se câteva elemente, cari nu și-au dat seama de menirea lor administrativă s'au prin vre-un pas prea energic s'au făcut vinovați, avându-se în vedere, că nu se poate tolera nici o eșire din cadrele legilor.

Poliția Cluj continuă de altfel purificarea nu numai în sânul său, dar și în viața socială, după cum se poate constata din faptele relatate în special în acest ziar.

Purificarea administrativă este necesară pentru apărarea prestigiului și intereselor țării, ale cărei servicii unii le cred drept mijloace de exploatare. Prin urmare, având în vedere acest fapt, ne vom continua munca purificatoare, în interesul neamului și țării, pentru-ca să se poată valida aceia, cari au în vedere interesele țării.

După serviciul poliției, a cărei purificare s'a început, urmează acum celelalte servicii și ne-ar plăcea să vedem, cum și ceilalți români vor fi aplicați să ne dovedească sincer, că într'adevăr sunt români și oameni conștienți de menirea lor administrativă, pentru-că altfel, românii conștienți vor fi nevoiți să-i trezească din mocirla, în care s'au înglodit. În tot cazul însă ne-ar plăcea să vedem că fiecare român își înțelege menirea și nu va aștepta nici unul să i-se aducă chestia pe tapet, ca să se trezească.

Dacă însă careva din conducători nu-și va da seama de menirea, pe care o are în administrația română, românii îl vor trezi la realitate, ca să știe, că România trebuie să fie a românilor din toate punctele de vedere, atât cartografic cât și material!

Conducătorilor administrativi le poate servi drept exemplu purificarea poliției, în fruntea căruia este un om energic, despre care nici n'am crezut, că ar fi așa de bun român. Dacă fiecare român va lucra, cum a lucrat și lucrează dl. Gritta, România într'adevăr va putea fi fericită pentru români!

La muncă deci, înainte, fără alt imbold de represalii!

V. I. Moldovan.

Purificarea administrației române

— Acțiunea dlui O. Gritta. —

În numărul precedent al ziarului am accentuat deja necesitatea eliminării funcționarilor antiromâni din administrația română și acum am și înregistrat deja un rezultat în această privință, însă nu din întreaga administrație, ci numai dela Poliția Cluj,

dl Gritta prefectul poliției Cluj căutând să dea exemplu și altor foruri în privința înlăturării elementelor antiromâne din administrația română.

În această categorie de elemente, evident, se cuprind și acele, cari nu-și înțeleg menirea ori s'au făcut vinovați de vre-un abuz sau necunoaștere de legi. Din acest motiv au fost destituiți din serviciul poliției Cluj agenții Micău Grun, Igaț Sternberg, Maxim Gold, Fodor și Schiel, care se afirmă român și care a fost destituit în urma unui incident. Au rămas însă în serviciul poliției Cluj Kotz, care se declară român și cel mai bun detectiv al nostru și Braun din cei relațiați în numărul trecut, iar în decursul săptămânei curente se vor mai destitui și alții, respective câteva dactilografe, cari

nu-și înțeleg menirea în serviciul statului român.

După purificarea poliției însă vine rândul Siguranței Statului, administrației județene și orașene, cari de asemenea trebuiesc salvate de unele elemente inconveniente pentru administrația română.

Românii vor fi foarte satisfăcuți, dacă fiecare conducător administrativ român își va face datoria ca

dl Gritta, care a pornit o purificare intensivă în toate chestiile aparținătoare d-sale,

luând dispoziții să se păstreze și moralitatea generală, pe lângă ordine.

Dl Gritta, din acest motiv a luat dispoziții, ca să se controleze și revoace brevetele, etc. dela streini, având în vedere § 17 din legea controlului streinilor.

Pentru menținerea moralității orașului, dl Gritta a luat dispoziții să se închidă și revoace brevetele industriale dela hotelurile inferne „Abraham” din jurul pieței Unirii și „Democrația” din Str. Regele Ferdinand, etc. cari erau localuri de prostituție ordinară și totodată tinde să controleze și infiereze toate abuzurile și ilegalitățile. Localurile din chestie, împreună cu acele, cari se vor mai închide pentru abuzuri și incorectitudini,

au fost propuse pentru a fi declarate locuințe în favoarea încartuirii funcționarilor.

În privința indizerabililor, dl Gritta a făcut propuneri pentru a fi expulzați, ca fiind propagandiști antiromâni, respective, fiind dăunători intereselor române.

În legătură cu aceste amintim, că dl Gritta a luat dispoziții și contra proprietarilor dela „Fabrica de Pască a Comunității Evreiești”, din Cluj, care

nu respecta repaosul duminecal, lucrând cu creștini în special români,

ci îi silea pe acești nenorociți să lucreze Dumineca, serbând Sâmbăta.

În aceste împrejurări dl Gritta va putea fi apreciat de către români, întrucât își va continua activitatea pentru validitatea intereselor române și se speră, că nu va fi stânjenit din nici un punct de vedere în activitatea d-sale, dacă va lucra românește, însă legal!

Reforma administrativă

Reglementarea formalităților.

Guvernul a luat inițiativa de-a reorganiza administrația, reglementând formalitățile. Din acest motiv se reorganizează administrația și în județul nostru,

prefectul având latitudinea de-a dispune asupra tuturor serviciilor din județ.

Dl Mureșanu, prefectul județului Cojocna, în acest scop a fost la București zilele aceste, împreună cu alți șefi administrativi din alte județe, primind directivele necesare.

În județ, în conformitate cu dispozițiile primite,

se introduce sistemul de-a se respecta sever formalitățile de serviciu,

orice petiție etc. prezentându-se la serviciul cel mai inferior, dela care se înaintează mai departe, până se soluționează.

Tratativele ruso-române

— Chestia Basarabiei. —

Tratativele ruso-române, cari s'au inițiat pentru soluționarea diferitelor chestii litigante dintre Rusia și România, au întâmpinat din nou greutăți, Sovietele rusești manifestându-și mereu tendința de a-și recăștiga Basarabia. Din acest motiv pretind rușii plebiscit în Basarabia, care de altfel, dacă ar fi acceptat de către România, ar însemna, că România ar fi stăpânit această provincie în mod ilegal până acum, cu toată că s'a realipit pe baza tratatului de pace, în urma hotărârii majorității populației basarabene.

Ofițerii greci pretind, ca Grecia să se proclame republică, suverană plecând în România, în urma mișcărilor ivite.

Balul Primăriei Orașului

Din inițiativa dlui primar al orașului Cluj, dr. Octavian Utalea, s'a aranjat în seara de 6 Martie a. c. un mare bal al funcționarilor orașului Cluj, în saloanele restaurantului „New-York” din loc. Este prima petrecere pe care orașul o oferă funcționarilor săi decând stă sub cărmuire română. Dar sperăm că de aici înainte funcționarii orașului se vor bucura în fiecare an de această intimă petrecere, care și-a luat ființă prin bunăvoința și îndemnul dlui primar dr. Utalea.

Tocmai de aceea comitetul aranjator a pus acest bal sub patronajul primarului său iubit, către care vor fi totdeauna cu recunoștință și devotament.

Președinți au fost domnii: Dr. Nic. Căpinișan prim-notar, Dr. Victor Bolfa consilier, Aurel Moga consilier, Victor Crainic consilier, Ioan Bereș consilier, Dr. Dionisie Pop prim-juristconsult, Dr. I. Malai juristconsult, Dr. Fodor prim-medic, Ing. V. Ciortea.

Comitetul aranjator a contribuit foarte mult la succesul balului în special prin dnii Moisin, Selician, Horea Anca etc.

Totul a decurs în cea mai perfectă ordine. Dansurile au urmat foarte variat unul după altul, și cu multă plăcere am remarcat că dansurile naționale românești s'au repetat, destul de des. Vizitatorii au fost cele mai de frunte personaje ale orașului nostru. Și după succesul obținut, putem zice că a fost unul dintre cele mai frumoase baluri din iarna aceasta. A.

Înfrânarea alcoolismului

Mitropolitul-primat Miron Cristea, s'a pronunțat în parlament pentru înfrânarea alcoolismului cerând guvernului să se prohibească desfacerea beuturilor spirituoase.

Dl Vintilă Brătianu, ministru de finanțe, răspunzând, a accentuat, că beuturile spirituoase asigură foarte frumoase venituri statului și prohibirea acestor beuturi, ar fi în detrimentul budgetului nostru activ. Cu toate aceste recunoaște însă, că prohibirea este salutară pentru viitorul Statului și populației și din acest motiv s'a pronunțat pentru o prohibire scârțată de vre-o 5—10 ani, în cari acest venit se poate înlocui cu altul, ca să nu se stânjenească resursele de câștig ale Statului.

Încă o obrăznicie jidovească

La balul Statului Negustoresc s'a ivit un scandal între dnii Condeescu și Dr. Hirsch Elemér alias Csöves. Dl Condeescu a fost înjurat de jidanul Csöves (Dr. Hirsch) cu cuvintele „re-gățean spurcat”, fiind reproșat cu două palme din partea d-lui Condeescu. Dl Hirsch a provocat la duel pe românul Condeescu, rezultatul nu'l știm, dar suntem siguri, că acest Hirsch-Csöves își va lua răsplata pentru obrăznicia sa de a înjura români din a căror bunăvoință trăește.

Epidemie de „ciardaș” în Cluj

În sezonul acesta balurile au avut un caracter ultra-iredentist. Toate balurile minoritare aveau ca principalul punct în programul de dans „ciardașul”. Nu salturile de țap ne disgustă sau revoltă pe noi, ci scopul acestui dans. „Ciardașul” este un dans național maghiar, dansat în mod demonstrativ, ostil în scop de a provoca scandal. Nu am fi în contra acestui dans, dacă pe lângă acesta s'ar lua în considerare și publicul românesc, studenții, cari fac parte din dansatori, permitându-le chiar și o „sârbă” sau „ardeleană” românească. Însă ce vedem? Nici pomană de dans românesc, ci mereu „ciardașul” cu „heie huia” urlete asiatică. Încă mai înțelegem, că se dansează acest dans la balurile ungu-rești, dar nu înțelegem ce caută în programul de dans al balurilor jidovești. După modesta mea părere jidanii nu sunt unguri, iar dansul lor ar fi să fie „hat ein jude vaberle...” sau „palestina” pe chiuiturile „afară... afară... duși să vă vedem”.

Nu vă mirați, că se ivesc scandaluri din acest „ominos ciardaș.”

Am chiar martor ocular, când la balul „kaliko” dl. Dr. Ovari generele adevăratului maghiar(?) Purjesz declară, că dacă nu dansează ciardaș pleacă. Pentru a evita plecarea domnului prin ordinul special al dlui Gritta dat ofițerului de serviciu Popa s'a permis ciardașul. Ar fi bune câteva injecții pentru stărpirea acestei epidemii.

F. Z.

Propaganda antiromână

Cazul dlui Taban. — Cum se unelțește contra intereselor române?

În zilele aceste m'am întâlnit cu dl Gh. Tăban șef al poliției din Sighetul-Marmației, condamnat la 1 an închisoare pentru anumite abuzuri și despre care am citit în „Dimineața”, că ar fi arestat din nou. L-am găsit liber în cafenea cu alți doi domni.

După prezentarea obișnuită am discutat multe, în fine ajungând la punctul unde-mi era scopul, la funcțiunea d-sale în poliția română, mi-a făcut următoarele declarații:

— Sunt polițai vechiu, încă în anul 1912 am fost în poliție în vechiul regat. Am fost primul ofițer român, care am intrat în Ardeal la Tulgheș. După nenorocita retragere în 1918 am intrat din nou cu armata noastră glorioasă, în Ardeal făcând parte din Reg. 1 Vânători. Am fost încredințat cu dezarmarea diferitelor organizații de complot, și cred, că de aici e ura pornită în contra mea din partea celor cu musca pe căciulă. Când șeful-judecător din Aiud de pe acele vremuri a plătit leafa funcționarilor, cari au negat jurământul. L'am arestat, văzând în aceasta pericol pentru ordinea țării. Am dat afară din post pe funcționarii, cari făceau iredentism, am închis o casină iredentistă, care era cuibul, focarul mârșeveniilor streine.

— Deja la început a pornit presa maghiară, și cea jidovită, o luptă vehementă contra mea. Am cerut cercetare disciplinară, care s'a și făcut, însă Consiliul Dirigent m'a găsit nevinovat și mi-am continuat lupta cinstită contra iredentistilor.

— Dar așa se vede ei au fost mai tari, și pe mine, românul, în țara mea în urma alor 38 buc. articole din „Brassói Lapok” la intervenția maghiaronului Paál G. acuzându-mă de falș și abuz de putere m'au condamnat la 1 an închisoare, — fiind deja nu-

mit nou prefect de poliție al orașului Sighet. Acuza s'a făcut pe motivul, că aș fi luat 25 kgr. zahăr și un car de lemne din piață fără să le plătesc împărțindu-mă în acest câștig cu prefectul dr. Pop.

— Martorii (nu știu de ce le zice pe nedrept așa) fiind inamici ai mei, au declarat, și eu am fost condamnat. Mi-a distrus idealul de luptă, acuzându-mă de fapte neadevărate. Am făcut apel și cu conștiință liniștită aștept achitarea mea, care sunt sigur, că va veni.

Nu facem critica judecății, nu apărăm interesele dlui Tăban, dar așteptăm cu curiositate sentința definitivă. Și dacă se va dovedi, că presa lui Szelle Béla Weiss & Co. a inscenat aceste acuze, atunci suntem siguri de pedepsirea ce trebuie să o primească acești uneltitori. În fine în presa lui Szelle Béla, Weiss & Co. etc. avem foarte puțină încredere.

F. Z.

Dictatură fascistă

„Daily Herald”, organul oficial al muncitorilor englezi, se îngrijorează că în Franța se pregătește o dictatură fascistă după sistemul celui din Spania. În fruntea mișcării fasciste este generalul Mangin, asigurându-se și Millerand pentru această mișcare finanțată de către cartelul de fier Loucher.

Mișcarea fascistă, după cum vedem, se intensifică în toate țările latine, în Italia și Spania triumfând în primul rând pentru salvarea latinismului

NOTE

De ce s'adună atâți oameni în stradă?...

De la un timp oarecărare totuși mă nervozitează, mă surprinde cauza necunoscută, că de ce s'adună atâția oameni în stradă?

Imi vine să-i invit, să se împrăștie... Imi vine, să-le dau ordin direct... Trebuie!... Ce s'adună atâța în stradă?

— Ce vă aglomerați? Vă rog? întreb de un grup d'inaintea hotelului „Central”.

— I'an vezi-ți de treabă tipule! — țipă unu subțir.

Ah, sigur complot, sau anarhie!... Dincolo la „New-York” iar un grup...

— De ce vă adunați atâța'n stradă?

— De pofta D-tale! Imi râde unul în față.

— De pofta mea? Așa?... pofta mea. Las, că vă arăt eu pofta mea.

Ajung pe la Tribunal. În ușa o aglomerație mare.

— Ce așteptați atâța aici în stradă? — strig furios.

— Așteptăm pe cineva, să aibă nevoie de un martor! — răspunde simplu unul cu „bicicleta” pe nas.

Aceasta-i imoralitate! Alerg spre casă. În poartă toți chiriașii discută agitați.

— De ce v'ați adunat cu toții'n stradă? urlă ca nebunul.

— Du-te-acasă și vezi încornuratul! Ce obrăznicie! Curtea noastră un loc de desfrâu! Imi explica zece de-odată.

Alerg, ca nebunul. Și ce văd?

Nevasta mea o găsesc, ...cum se vă spun... prea ...prea decoltată, iar pe pat încălțat, îmbrăcat, un tip fumează.

— A nemernicule, mi-ai murdărit casa!

— Pardon! - zice și uitându-se la coarfa încet își scoate picioarele din ghetee...

F. Zach.
incornuratul.

Programul reprezentațiilor.

Teatrul Național:

Sâmbătă 8 Febr. 1924 Shylock
Duminică 9 „ „ (matineu) In-
șir'te mărgărite
Marți 11 Febr. 1924 Shylock
Duminică 16 Februarie 1924 Turneul
AGATA BĂRSESCU cu piesa
„Magda”.

Despotism în comuna Tauteu

(jud. Bihor, plasa Marghita).

În comuna Tauteu există un secretar numit Ilie Sabău, care uitându-și menirea sa secretar, sfătuitor al poporului, a devenit în urmă adevăratul despot, chinitor al poporului.

Faptele lui terorice, gesturile lui vandale, scandalurile lui publice ne disgustă și suntem fermi convinși, că avem sfânta datorie a atrage atenția superiorilor săi de a-i da peste unghii, ca să-și mai dea seamă de umanitarismul ce trebuie să existe în administrația românească.

Elemente barbare trebuie scoase din funcțiile publice, ca să fi blamate, ca persoane și nu ca conducători de autorități.

Secretarul Ilie Sabău, rămas din secolul răzbnării personale în epoca civilă trebuie mai moderat, mai adus la firea sa ome-nească, dacă nu altcum chiar cu pierderea existenței de trai.

Ne foarte miră faptul, că fofurile executive, ca jandarmăria de atunci îi dă concursul acestui tiran.

Ne adresăm Prefecturii Bihor și cerem anchetă severă.

Vom relata câteva fapte ale acestui barbar, date precise și vom arăta adevărată oglindă a vieții democrate din comuna Tăuteu.

Marele secretar model (?) Ilie Sabău citează într'o bună zi pe văduva Kiss bânuită de furt. În prezența jandarmului de atunci începe interogatorul bânuitei. Se zicem, că văd. Kiss a fost făptuitoare. Întreb de unde e puterea judiciară a secretarului? Secretarul e sufletul administrației și nici decum agent polițienesc. Cu toate aceste secretarul începe interogatorul. Incviziția reînvie, văduva bătută, iar degetul i-a fost rupt cu ajutorul unai chei. Copilul văduvei făcut schilav prin bătăi. După această josnică purtare secretarul mulțumit în suflet, constată, că văd. Kiss n'are nici o vină. Autorul furtului este prins în altă persoană, iar văd. Kiss cu ochi înlăcrâmi se vaietă, de dureri și eșind afară sare în fântână iar acasă azi, își vede după luni de zile bolnavă, copilul invalid trăgând picioarele de-alungul străzilor din Tăuteu.

Vom continua a relata faptele acestui tiran să-i redăm adevărata topografie, demnă de secolul al XIII.

Coresp.

Abonați-vă la

„CLUJUL”

!! Cel mai bine scris
!! Cel mai bine informat
!! Cel mai răspândit

— ZIAR DIN ȚARĂ —

CĂUTĂM

imediat Corespondenți pentru ziar în toate orașele din Ardeal. Doritorii vor adresa Administrației ziarului „Clujul” oferte împreună cu o corespondență de probă.

Cei cari vor fi acceptați, vor primi gazeta gratis și onorar.

Teatrale.

Conform promisiunii făcută în ziarul nostru Nr. 6, vom publica toate producțiile teatrale ce se aranjază în comunele noastre din Ardeal și Banat și bine-înțeles acelea, cari n'au scăpat din vedere să ne trimită programul lor.

De astă dată vom da două programe și anume: 1. al producției teatrale aranjată de tinerimea din comuna Totești (jud. Hunedoara) sub conducerea și cu concursul corpului didactic de acolo în ziua de 24 Februarie a. c. în școala primară de Stat. Programul compus din 6 puncte bine alese este următorul:

1. „La Turda” cor.
2. „Dușmanii” piesă populară în trei acte de N. Țințariu.
3. „Mândra mea de astăvară” cor.
4. „Țiganul la recrutare” declamație comică.
5. Mi-a trimes bădița dor” cor.
6. „Doamna mea” piesă populară într'un act de N. Țințariu.

După acestea a urmat dans până la ziuă.

Al doilea program este al producției teatrale aranjată în comuna Partoș (jud. Torontal) la 2 Martie a. c. de către tinerimea maghiară de acolo.

Programul a fost compus din trei piese teatrale populare ale renumitului autor Nicolae Țințariu traduse în ungurește de Neidenbach Gusztáv. Acestea au fost:

1. „Nevasta mea fie ingerii cu ea” piesă populară în trei acte.
2. „Otrava Femeiască” comedie într'un act.
3. „Doamna mea” piesă populară într'un act.

Apoi a urmat dans până la ziuă.

Vedem deci și din aceste două programe cât de iubit este autorul pieselor populare Nicolae Țințariu și de ce mare întâietate se bucură piesele sale în toate părțile țării noastre. Chiar și streinii în producțiile lor le aplică ca cele mai bune, instructive și distractive, căci altfel nu și-ar fi dat oboseala un scriitor strein să le traducă, precum observăm din producțiunea tinerimei maghiare din Partoș.

Atragem atențiunea tuturor acelora, cari doresc să aibă o producțiune teatrală bine reușită, să comande toate piesele teatrale ale vestitului autor Nicolae Țințariu.

A.

La granița Țării

Satu-Mare.

Orașul Satu-Mare, cel mai apropiat oraș de graniță este tixit de streini. Perciunații din Galiția în zi de Sâmbătă evadează străzile orașului, ca lacustele. Jargonul ebraic al lor este original din Galiția. Înainte de război în acest oraș era mai puține lipitoarele, azi însă sunt într'un număr de majoritate și prin obrăznicia lor declară, că sunt chiar elementul dominant în această cetățuie al graniței de vest a țării.

Damele lor îmbrăcate în mătăsuri toată ziua le vezi pe stradă, seara în cafenele, teatru.

Copii frecventează școlile maghiare, iar la manifestațiile ungurești acest element jidovesc mândruși bate pieptul: „noi maghiari!”

Ziarele „Friss Ujság” și „Szamos”, ambele sunt organe ale maghiarimei, însă redactate de jidanii Gara și Dénnes, cari prin jeremiadele lor apără interesele „maghiarilor din România...”

Întreb nu le este rușine ungurilor de propagandiștii lor jidanii. — Sau nu sunt ei capabili de a se apăra de fantazmagoria „subjugare”.

Trist constatăm că și comerț se găsește în ghiarele acestor lifte.

Un jidan venit din Galiția fără un leu în buzunar, azi este multimilioner și pe lângă toate, ca ar fi fost dorită expulsarea lui, azi nici nu ne cutezăm a ne gândi, că să fie trimis îndărăt în Galiția, deoarece puterea lui întrece puterile administrative ale orașului.

Foarte tristă situație e în Satu-Mare în privința românismului.

Unguri nu sunt mulți, români și mai puțini.

De mult căutăm mereu aceeași metodă de expulzare, înzădar. Ideia co-

lonizării, idee rămâne, deși aici la graniță, unde dușmanul mereu amenință, ar trebui să găsim numai români, cari în caz de nevoie vor ști apăra țara și nu vor fi trădători, ce sunt siguri, că au să fie la moment dat acești ziși „cetățeni români” de origine mosaică. Trecutul ne-a dat foarte multe dovezi, și noi nu învățăm nimic, ci în loc de streang le aruncăm pâne albă.

Să ne deschidem ochii până nu e târziu și să facem din Satu-Mare, un sat mare românesc prin orice mijloace, cari sunt în interesul Statului. F. Z.

INFORMAȚIUNI

— Dl Alexandru Anca directorul ziarului nostru a plecat la târgul de mostre din Viena, în urma invitației speciale primită de „Gremium der Wiener Kaufmanschaft”, în calitate de vechiu comerciant și bun cunoscut al orașului Viena.

— Ministerul de justiție a comunicat tuturor instanțelor judecătorești și sedriilor orfănale din Ardeal, că până la tranșarea chestiunii sechestrelor asupra salariilor magistraților în favoarea instituțiilor de credit din plugărie, toate sumele rezultate din aceste sechestre se vor consemna pe numele oficiului financiar iar recipisele se vor înainta Directoratului general al justiției din Cluj.

— „Ideia Națională” în legătură cu o informație a ziarului „Clujul”, prin care se lămură opinia publică asupra faptului, că „Acțiunea Românească” nu are aceleași scopuri, ca și „Fascia Națională Română”, a crezut necesar să se indigneze, declarând învrăjbitoare această informație, care era exclusiv lămuritoare. „Ideia Națională” trebuie însă se știe, că ziarul „Clujul”, fiind independent, după cum am mai accentuat, publică orice chestii interesante, dar întotdeauna are în vedere interesele române, pentru care luptă, susținând din acest motiv chiar și necesitatea fuzionării tuturor grupurilor național-române.

— Noua lege a chiriilor s'a redactat în sensul, că contractele de locuințe să fie prelungite pe 3 ani, localurile constituind obiectul unor tranșării libere cu termen de abdicere de 1 an.

— Guvernul a hotărât să urce soldele militare, însă sporul acordat este minimal de tot, încât nu corespunde cerințelor.

— Kotz șef de echipă al Poliției de stat din Cluj pretins unul dintre cei mai buni detectivi ai noștri a făcut mai multe descoperiri senzaționale, pe cari după clasificare le vom publica în numerii proximi ai ziarului nostru.

— Sporurile de lefuri, acordate funcționarilor, sunt foarte minimale, înregistrând în genere abea 300 lei lunar, care nu prea poate contribui la ameliorarea situației funcționarilor tocmai acum, când scumpetea aproape s'a întorsit, de când li-s'a acordat sporul anterior.

— Guvernul intenționează să mai înființeze 400 școli, luând totodată și dispoziții drastice contra analfabetismului. În această chestie a fost la București și dl Mureșan, prefectul județului Cojocna, împreună cu alți prefecti.

— Tifosul exantematic a început să ia proporții mari în Ardeal, în special în Secuime, unde zi de zi se înregistrează victime de ale acestui tifos.

— „Fotografiile din Cluj”, apărute în numărul trecut al ziarului, au fost scrise de dl S. Savu, numele dlui V. I. Moldovan figurând din greșală sub articolul din chestie, după ce s'a făcut revizia și fără știrea dlui V. I. Moldovan.

— Comisia de control pentru înfrânarea speculei cu alimentele, în Cluj s'a constituit din următorii membri: dr. Tiberiu Cristea, dr. Paul Tofan, Petrescu, Crainic și câte un delegat dela Camera de Comerț și dela Uniunea Măcelarilor.

— Studenți făgărășeni aranjează Sâmbătă în sala Redutei o serată dansantă, cu concursul artiștilor dela Teatrul Național și Opera Română, garantându-se pe deplin succesul acestei serate.

— Moartea tragică a unui ofițer. Luni dimineața, la o tragere pe poligonul dela Bolgrad (Basarabia) a fost omorât din greșală tânărul sublocotenent din Reg. 3 Vânători, Iancu Paul, fiul dlui Prof. Univ. Ioan Paul. Transmitem îndureratei familii condoleanțele noastre.

— „Acțiunea Românească” intenționează să organizeze în 9 Martie o adunare în Târgu-Mureș, în 16 Martie în Oradea-Mare în 23 Martie în Turda.

— Noul revizor școlar al jud. Cojocna. Dl Bazil Poruțiu, profesor a fost numit pe ziua de 1 Februarie revizor școlar al jud. Cojocna, dl Wilt rămânând numai revizor al orașului Cluj.

— Prefectura Poliției continuându-și activitatea pornită pentru respectarea legilor, a interzis la vre-o opt artiste dela Teatrul Maghiar, ca să deuteze în țară, neavând autorizație dela Ministerul Artelor în acest scop. Expulza însă nu le-a putut, această atribuție avându-o siguranța, care le-a prelungit termenul de liberă petrecere, și care ar trebui să spriginească acțiunea poliției.

— Ministerul de industrie și comerț a întreprins o anchetă prin Direcțiunea Statistică pentru a constata numărul societăților pe acții. Din datele adunate rezultă, că în anul 1922 aceste, după bilanțurile publicate, se urcă la 1650 între societăți pe acții în întreaga Românie, reprezentând un capital 12.162.027.638 lei și 07 bani. La finea anului 1921 funcționau numai 1266 de societăți reprezentând în total 8.095.429.263 lei și 02 bani.

— Uniunea inginerilor secția Cluj ține o serie de conferințe în care se va debate chestia eliminării obstacolelor, ce se ivesc cu privire la autorizațiile pentru construcții, pentruca și prin aceasta să vină în ajutorul publicului doritor de a construi, eliminând greutățile ce de regulă le întâm-

pină până la primirea autorizației. Camera de Comerț și Industrie din Cluj invită, conform acestora, pe toți doritorii de a construi, că în cazul când li s'ar pune din parte autoritară obstacole în calea elicerării de autorizații pentru construcție, să i-se adreseze toate plângerile de atare natură în scris, sau verbal și Camera va interveni în toate cazurile cu cea mai mare promptitudine.

— Camera de Comerț și Industrie, face atente toate firmele cari în baza §-lui 25 din legea comercială sunt datoare a ținea registre cu contabilitate în regulă, ca aceste registre să le conducă cu cea mai mare punctuositate, deoarece în caz contrar în baza art. 108 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe vor fi amendate cu suma dublă a impozitului lor. Cei ce vor introduce în registrele lor comerciale date false, în baza alineatului 2 al articolului amintit vor fi pedepsiți cu de trei ori suma impozitului. În baza art. 109, din legea impozitelor firmele cari nu-și vor prezenta registrele comerciale în termenul fixat, vor fi pedepsiți 50—100 lei pentru fiecare zi de întârziere. Acest apel nu se referă la micii industriași și comercianții cu firme neînregistrate.

— Procesul Moldovan și Frenkel a ajuns la un stadiu pozitiv, Frenkel Mor fiind obligat să-i plătească dlui Moldovan 5 milioane lei din câștigurile, pe cari le-au realizat prin întreprinderea comună.

— Logodnă. Dl Stefan Boroș, cand. medic s'a logodit azi cu d-șoara Neulescu E. a terina, Felicitările noastre.

— Anunț. Tânăr sărac, dar bine pregătit, aduce la cunoștința on. publică că, cu începere dela 1 Martie a. c. primește în preparație elevi și eleve din cursul primar și secundar (inferior) garantând reușita lor la orice fel de examene. — Pretențiuni modeste. Cei interesați se vor adresa printr-o c. p. în Calea Dorobanților Nr. 10 Loco, la Cultura Poporului.

— Dl I. Bobescu, șef al orchestrei Operei Naționale Române din Cluj, la insistența continuă a publicului, a hotărât să aranjeze concerte simfonice în Cluj, de două-ori pe lună, în sala festivă a prefecturii. Biletele pentru aceste concerte se vând la librăria Anca, Piața Unirii, avându-se în vedere marele interes, care se manifestă pentru aceste concerte binevenite, aranjate de distinsul și simpaticul I. Bobescu.

— Balul Studenților în Agricultură, aranjat în ziua de 1 Martie în saloanele Cercului Militar s'a început cu un program artistic bine întocmit, debutând d-na Tiron, Dna Nestorescu și dl Săveanu etc. Corul studenților cântând câteva doine. Am înregistrat însă cu indignare, că dnii aranjatori la orele 6 dimineața, a invitat publicul să părăsească sala pe motiv, că numai până la aceasta oră au voie de a petrece, pe când la „Kolozsvári bal” și la 8 dimineața se dansa „ciardașul”.

— America. Pentru a ne forma o idee despre zierele cari apar în America, publicăm aici o scurtă statistică. În Statele-Unite și în Canada apar actualmente 22,258 cotidiene și reviste (în 10.840 localuri). Dintre acestea numărul cotidianelor este 2492, al gazetelor săptămânale 14,515 și al publicațiilor lunare 3618. Cotidienele apar în total în 53 milioane exemplare, dintre cari 20 milioane sunt ziere de seara, iar 13 milioane de dimineața. Ziarele de Duminecă apar în total în 19 milioane exemplare. Intre astfel de

impresurări este ușor de înțeles că numai în New-York se încasează peste săptămână, pentru reclame și anunțuri 200.000 dolari, iar Duminecă peste 400.000 dolari.

† G. Manoliu, student în Iași, a murit zilele aceste în urma suferințelor îndurate în închisoare pentru cauza națională. Inmormântarea i-s'a făcut cu o deosebită ceremonie, urmat până la groapă de un cortej mare, în care era și dl A. C. Cuza, președintele „Ligei Naționale Creștine”. Până la groapă a fost dus pe un car țărănesc tras cu boi.

În groapă a fost scoborit în sunetele „Imnului Studențesc. Fie-i țărîna ușoară!

— Noul dispoziții cu privire la întrebunțarea mărcilor de ajutor. Dela 1 Ianuarie a intrat în vigoare o nouă ordonanță cu privire la mărcile de asistență socială, conform căreia se impun următoarele taxe: În țară: scrisoare regulată, scrisoare recomandată, corespondență 25 bani, telegrame, convorbiri telefonice, cereri, chitanțe, facturi, cecuri, mandate de bani, facturi de transporturi, declarații la vamă, bilete de identitate, foile registrelor conduse de societăți și firme particulare: 50 bani, telegrame și convorbiri telefonice în străinătate 1 leu.

— La 1 Aprilie, va începe la direcțiunea generală sanitară, concursul pentru ocuparea posturilor de medici primari (secția internă) la spitalele din Brașov, Arad Bălți, Sf. Gheorghe, Turda și Ismail. Cererile și actele de înscriere trebuie înaintate direcțiunii generale sanitare București, până la 21 Martie.

— Luni 3 Martie D-na Aurelia Cionca măr. Pipoș mare artistă-pianistă a dat un concert la Sibiu, cu mare succes. Cu acest concert a început turneul din Ardeal și Bucovina. În cel mai scurt timp vom avea fericirea a o auzi și la Cluj, când vom anunța și programul detaliat al concertului.

— În jurul legii chiriilor. Numeroși cetățeni, aparținând legii chiriașilor și ligei proprietarilor au ținut Duminecă întruniri, spre a-și expune punctul de vedere în chestia noiei legi a chiriilor. Liga chiriașilor a ținut întrunire în sala Dacia, iar liga proprietarilor a ținut întrunire la sala Tomis. După întrunire, atât chiriașii cât și proprietarii au ținut să manifesteze la Palat și la primul-ministru, dl Ion I. C. Brătianu. Autoritățile intervenind au risipit pe manifestații.

— „Clujul” gratuit îl primește oricine, care ne trimite zece abonamente. Citiți și răspândiți acest ziar adevărat românesc, costând exemplarul 3 Lei, iar abonamentul în țară pe 1 an 160, pe 1/2 an 80, iar pe 1/4 an 40, în străinătate exemplarul 4 Lei, iar abonamentul pe 1 an 320, pe 1/2 an 160, iar pe 1/4 an 80 Lei.

Premiile ziarului „Clujul”.

Cine trimite anticipat costul la minimum 10 abonamente pentru ziarul „Clujul” va primi gratuit numerii pe timpul cât ține durata abonamentului trimis.

Cine trimite anticipativ costul abonamentului pe un an primește imediat gratuit cartea „Femea Creștină” pe 1/2 an broșura „Carte mare de visuri” pe 1/4 an broșura „Cartea Mângâierii”.

Prim-redactor responsabil:

V. I. Moldovan.

Invitare

Banca Comercială S. A. Gherla va ține a XX Adunare Generală a anului 1923 în Gherla, localul institutului Piața Unirii Nr. 9 în 23 Martie 1924, orele 11 a. m. la care sunt invitați prin prezenta toți acționarii.

Program :

1. Deschiderea Adunării, justificarea acționarilor, designarea verificatorilor și a grefierului, stabilirea capacității de a aduce hotărâri definitive.
2. Raportul Consiliului de Administrație și a Comitetului de cenzori, examinarea închierilor anului 1923, aprobarea acestora și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori.
3. Propunerea Consiliului de Administrație pentru urcarea capitalului social.
4. Modificarea în întregime și redactarea în limba română a statutelor.
5. Alegerea alor 7 membri în Consiliul de administrație.
6. Eventuale propuneri.

Contul Bilanț. Debit Credit. Active Cassa 134.858.43. Debitori cu Cambiu acoperite 2,690.982.26 Cambii 1,646.460.—. Imprumuturi Hipotecare 136.848.—. Efecte 10.124. Casa institutului 158.400.—. Mobiliar I.—. Total: 4,777.673.69. — Passive Capital 600.000.—. Fond de rezerve 263.028.—. Fond de pensuni 55.379.—. Depuneri 3,716.877.09. Reescont 20.000.—. Transitoriu 6.500.—. Dividende neridicate 985.—. Profit net 114.904.60. Total: 4,777.673.69 Lei.

Contul profit și pierderi. Debit Credit. Pierderi Dobânzi după Depuneri 150.592.60. Dobânzi după Reescont 161.012.97. = 311.605.57. Impozite către stat și comună 58.326.39. Impozit comun pe depuneri 9.154.26 = 67.480.65. Retribuțiuni 219.934.—. O-

frande de binefacere 2.438.—. Cheltuieli 50.862.31. Chirii 1.250.—. Abscrieri în cambiu 14.621.81. Abscrieri în efecte 8.409.59. = 23.031.40. Dobânda fondurilor 7.730.—. Profit net 114.904.60 Total: 799.236.53. Profit. Dobânzi și tantieme 799.236.53. Total: 799.236.53 Lei. Gherla, la 31 Decembrie 1923. Pentru contabilitate: KADAS m. p., contabil autorizat.

Consiliul de Administrație:

Aján Luca m. p., președinte. Semlyén Aurel m. p., director Aján Eugen m. p. Bocsányzy Ioan m. p. dr. Frenkel Mihail m. p. dr. Hirsch Iuliu m. p. Kincses Ioachim m. p. dr. Lászlóffy Stefan m. p. dr. Macavei Iosif m. p. dr. Semlyén Hugo m. p. Semlyén Teodor m. p. dr. B. Socaciu m. p. Verificat și găsit conform cu registrele: Chevul Luca m. p., președinte Alexa Teodor m. p. Botha Vasile m. p. Nagy Iosif m. p. Nyegrutz Iacob m. p.

In atențiunea băncilor

Dacă doriți a avea bilanțe, broșuri frumos executate, adresați-vă institutului de Arte Grafice Alexandru Anca, Cluj, care de astă dată va face o reducere de 20% la prețurile bilanțelor din anul trecut. Iar dacă doriți reducere de 50%, atunci publicați bilanțul în ziarul „Clujul“.

Bronz și Aramă roșie rămășițe, cumpăr ori ce cantități. Plătesc bine oferte la Librăria Anca Cluj, Piața Unirii.

*** Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.**

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la Insti. Grafic Alex. Anca Cluj.

Către abonații noștri Români Americani!

Donăți clopote, ornate și vestimente bisericesti pentru comunele voastre din Ardeal. Faceți comanda și cereți oferte dela ALEXANDRU ANCA, Cluj Piața Unirii 32.

Mașini de tipografie de vânzare americane cu ramă de 33x23 și 46x33, nu funcționează din lipsă de reparație. Ambele 50.000 Lei. Adresa: Librăria Anca, Cluj.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj și se află de vânzare următoarele: Piese teatrale și Poezii

- cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.
- Teatre:**
- * „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
 - * „Doamna mea“ (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — 15—
 - * „Gura Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
 - * „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
 - * „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 15—
 - * „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15—
 - * „Puiu Codrului“ piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — 20—
 - * „Nevasta mea fie îngeri ca ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
 - * „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
 - * „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
 - * „Doine și Chiuituri“ adunate din gura poporului de „Șimnic“ — 15—
- Diferite:**
- „Inima mea“ (cântece populare) — 15—
 - „Imnuri Românești“ (cântăce naționale) — 10—
 - „Ecuri“ de Traian Dumbrava — 5—
 - „Umoristice“ (Glume) de Costi — 15—
 - „Versuri din Răsboi“ (poezii populare) — 10—
 - „Jubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15—
 - „Imnul Studențesc Creștin“ pentru Pian și voce — 15—
 - „Căldare“ cărți cu țargurile — 10—40 Lei
 - „Dicționar“ român-maghiar — 5—
 - „Carte de visuri“ — 5—
 - „Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea — 5—

- * Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — 20—
- * „La isvoarele vieții“ de M. Velea — 10—
- * „Pentru Macedonia“ imperativul nostru național de M. Dragnea — 10—
- Scrisori de iubire de după mai mulți autori — 10—
- * „Aventurile fantastice“ ale lui Williams Gotthard roman — 10—
- * „Nenorociți“ (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 8—
- „Trepeticul“ (expl. semnelor — 3—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — 6—

- Cărți școlare:**
- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéterin — 20—
 - * Aritmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure — 30—
 - * Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéterin — 15—
 - * Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéterin — 15—
 - * „Juliu Caesar de bello Gallico“ manual pt. cl. V—VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35—
 - * „Lecții de limba română“ de prof. Murășan — 20—

- Cărți preoțești:**
- Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufletului de I. Genț — 25—
 - Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufletului de I. Genț ediție de lux — 100—
 - * „Predici la Morț“ de prot. I. Marga — 35—
 - * „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de protopop I. Marga — 20—
 - * „Păstorul sufletesc“ (I—VI. vol.) — 120—

- Juridice:**
- * „Crisa valutară și asanarea ei“ de Dr. M. Șerban — 35—
 - * „Legea de execuție“ trad. de Dr. Barta și Dr. Hancu — 65—
 - * „Vademecum“ rom.-mag. de Dr. Köves — 60—
 - * „Jurnal de term. adv.“ (cu pereți tari, folosibil pe orice an) — 50—

- Medicale:**
- * „Cartea Moașelor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile — 120—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute. La comandă banii se trimit înainte plus porto. Toate prețurile sunt rezervate și pentru streinătatea dublu. Cereți lista de cărți școlare, Preoțești, Juridice, Medicale, tipărituri și ornate bisericesti.

Telefon 124.

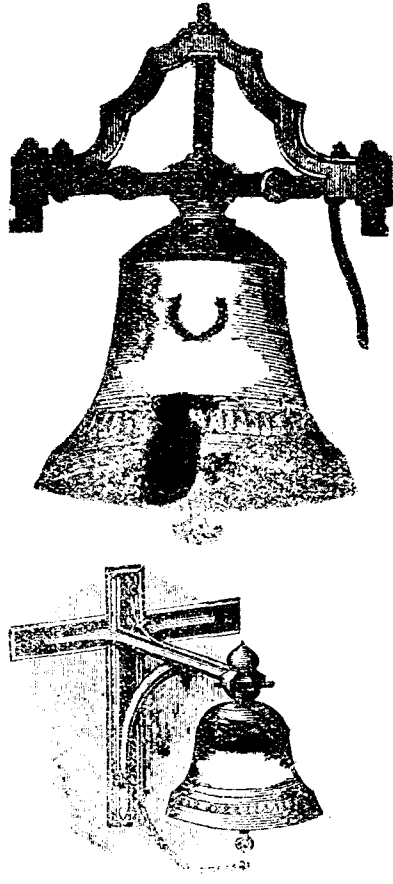
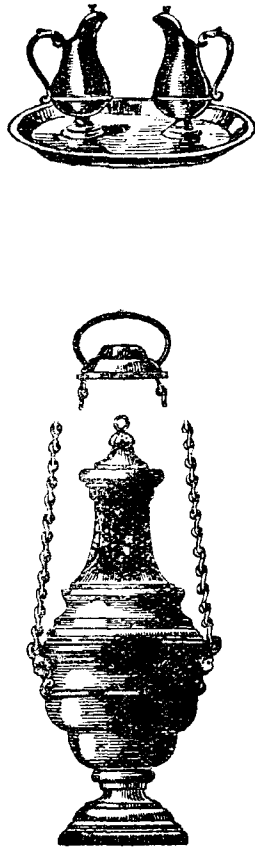
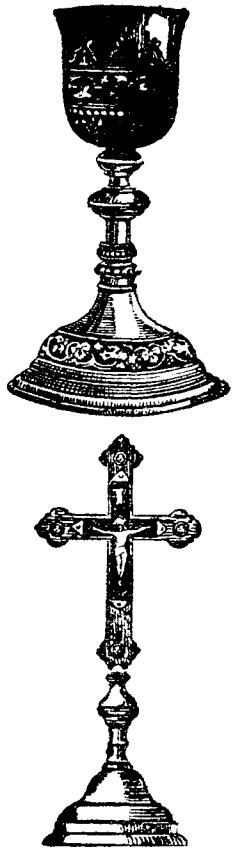
1870

Dotins cu medaile de argint și mai multe diplome

Fabrica română ardeleană de clopote patentate
Mare deposit de Ornate bisericesti, librărie și tipografie
Alexandru Anca, Cluj

Înainte succesorii lui Efraim Andrásowszky.

Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrasowszky, care a fost premiat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți în mașini și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Tiparul Insuț. de Arte Grafice Alexandru Anca, Cluj.